

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

170. szám.

Pest, september 29. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hárszózott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest sept. 29.

Ma kevés ujság van. A város csendes, hadseregeink semmi mozdulatot nem tesznek, a futárok utban vannak meg vinni Lamberg general halálának hírért.

Latour gróf osztrák hadügyminiszerrel egy levél érkezett a magyar hadügyhöz, melyben kihirdetés végett egy katonai körlevél foglaltatik, hogy mindazon katonai egyének, kik az osztrák zászlót elhagyták, egy bizonyos idő alatt térjenek vissza, különben szökevényeknek tekintetnek.

Valjon?

Derék legény az az osztrák hadügy minister, de mit mondana hozzá, ha például a magyar ministerium azt írná Olaszországba, hogy itthon a haza veszélyben levén, a magyar katonák rögtön jöjjenek haza!

Mindenki otthon legyen ur.

A dunántuli sereg még nem ütközött meg. Hírek persze milliójával teremnek, de ezeknek nem lehet semmi hitelt adni.

Reggel mindenfelé azt beszéltek, hogy az ellenséggel újra négy napi fegyverszünet kötött. E hír nem valósult meg.

Egy ismerősünk, kinek szavában egyáltalában nem lehet kétkednünk, azt állítja előttünk, hogy Batthyáni Lamberg halála hírért csak későn este kapta, s hogy erről értekezendő éjjeli egy órákor ment Móga generalhoz, ki ez idő szerint a vezérséggel meg van bízva.

Reggelre Batthyáni személyesen ment Jellasics táborába!

Seregeink helyzetét különösnek mondják. Mind a két sereg dombon fekszik, s rebesgetik, hogy azon részeknek, mely a csatát megkezdendé a harcban kevesebb előnyei volnának.

A ma reggel 10 órai ülés csak annyiból állott, hogy megmondták, hogy délután lesz ülés.

A délutáni ülésben Kossuth Lajos felemlítvén a tegnapi eseményt, indítványozá, hogy Pest városa utasítattnék oda, miszerint ez ügyben rendelkezne vizsgálatot.

Voltak, kik az indítványt feleslegesnek tarták, mert ugymond, Pest városa ugy is érezni fogja mi kötelessége, s fog is intézkedni.

Kossuth indítványa azonban elfogadtatott.

Hogy a ház utasítsa a miniszerelnököt, miszerint a királyt a tegnapi eseményről híven tudósítsa; egyszersmind jegyzőkönyvileg mondassék ki az, hogy az egész szomorú, de természetes következménye annak, midőn a királyi hatalom nevében az ország alkotmányos szabadsága ellenében a törvénytelen rendeletek adattatnak, hogy s ki az egész a népnek, az ellenség közeledtéveli rendkívüli ingerült állapotának tulajdonítható.

Kossuth után Nyári szólalt fel, s jelenti, hogy bizonyos Gyöngyösi nevű egyén, ma délután szerte a városban egy rövid falragasztványt terjesztett szét, melyben a nép felszólítatik, hogy miután táborunkban a schwarzgelb generalisok megütközni nem akarnak, menjenek oda többen Pestről, s mentsék meg a hazát.

Szólo indítványt tett, hogy e rendkívüli időkben a placat-irodalomra némi előleges felügyelet legyen.

A forradalmi csarnok előtt ezen placat következtében egy kis csoportosulás támadt, azonban Nyári Pál a hely színére idején érkezvén oda, szónoklatával azokat, kik aggódnak megnyugtató.

Az ülés végével a házhoz vagy is inkább a házban lévő ideiglenes végrehajtó választmány tagjaihoz egy kérdés intéztetett?

A dolog ennyiből áll.

Tegnap Fligelli őrnagy a Jellasics sergéből Buda felé utazott, még pedig egész kényelemmel keresztül a magyar táboron.

Az őrnagyot azonban Velenczén tul, a föld népe elfogta. Onnan kezdtek rá gyanakodni, hogy inassa horvát nyelven kívül semmi mást nem beszélt.

Fligell Pestre hozattatott. A budai parancs-

nok őt a választmányának adta át, s hír szerint a határozat az, hogy az őrnagy egyszerűen hadi fogolynak tekintessék.

A fogolynál nevezetes irományok találtattak. Leveli voltak Lamberg generalhoz, melynek egyikében meg vala, írva, mint fogná Jellasics más nap, az az, ma a magyar táborot megtámadni.

Pest sept. 29.

A tegnapi esemény még e perczen is úgy tűnik fel, mint egy nyugtalanító éber álom.

Arról, miként történt a legyilkolás, most már ne szóljunk, de tekintsük a körülményeket.

És csodálkozni fogunk a nép haragján, a meg nem magyarázható instinctuson, mely a néppel megismerteti, kik az ő fő ellenségei.

A nép e napon tisztán, mint isten boszuló keze lépett fel. Dühösségét borzasztó volt látni, különösen akkor, midőn előtte semmi más czél nem volt, mint ezen embernek semmivé tétele.

A tömegek legnagyobb része a város legszegényebb osztályához látszott tartozni. Azokhoz, kikről hiszik, hogy anyagi érdekek reménye nélkül nem mozdulnak. És ime ők ma a szabadságért, mely különben Beranger vieux vagabondja szerént a szegényeknek oly kevés, oly kevés kedvezést nyujt, egy rajok nézve képzemenyi eszméért tették ki magokat a veszedelemnek.

A rohanó elem iszonyatos volt. A temérdek kaszák, a szuronyos fegyverek, a vad kiáltás felülmul minden képzeletet. Hát még maga a gyilkolás, melyet ha leíránk, azt velné az olvasó, hogy regényt adunk elébe.

Mi lesz következménye? senki sem tudja, mert ma már nincs combinatio, ma a véletlenség egyberohanása uralkodik.

Annyi igaz, hogy magyar nép mióta az Austria dynastia uralkodik, illy lépést nem követett el.

Csak hogy most következetesek legyünk. Ha erő jön ellenünk, álljunk ki a barricadok megé, ne mondják, hogy ez olly nép, mely egy védtelen ellen egész tömegben rohan, ha pedig megtámadtatik, gyáván viseli magát.

Lamberget harczolva, barricadok mellől lelőni, bár ki dicsőségének tarthatja.

A tegnapi események okozóiról kívánatos, hogy azok fel ne fedeztessenek. Legyen érte felelős az, kit felelésre vonni nem lehet, a nép, s azon vak szenvedély, mely által ők a boszuló isten kezében csupán büntető eszközökké lettek.

Pest sept. 29.

Készítsd magad jámbor olvasó előre, a legहितlenebb dolgok hallására.

Ma hólnap azt fogod hasábjainkról syllabilizálni, hogy a japaniak meg az indusok támadják meg hazánkat, mely úgy látszik az egész világ csöcselék népének éris almájaul szolgál.

Legközelebb a morvák támadták meg határainkat.

Hogy tulajdonképen, kik azok a morvák? alig tudnánk világosan megmagyarázni.

Annyi igaz, hogy olly forma emberek, mint kinek biographiáját Gellert ennyibe fogadta: „született élt és meghalt.“

Ezen kívül némely tapasztaltabb auctorok azt is mondják, hogy tudtak szitát kötni, üveget fúni, hegyet mászni és krumplit sóval enni.

Régen midőn még az ökörrrel való szántást nem fedezték fel Marhánoknak nevezettek.

Irinyi mint a féle sokat utazott ember azt beszéli, hogy ő járt is az országokban, s hogy hozott onnan egy cserép pipát, melyet ott egy állítólag Brün nevű városban agyagból készítenek.

Már hiszen akárhogy akármint legyen a dolog, elég az hozzá, hogy ezek a morva sógorok felső vármegyénkben beütöttek, azon szándékkal, hogy minket — t. i. a magyarokat — innen kiirtsanak, s termékeny sík vidékeinken a magok becses individualitásukkal besetözlők.

Mert az ő Vaterlandjok és Stolitzáik köhegyekkel vannak teli, mikén csak úgy csirázik ki a pohánka ha kosárral hordják rájuk fel a földet, s aztán mindennap melegvízzel öntözik.

De meg nekik az első lábuk sokkal hosszabb lévén mint a hátusó az a féle dombokra szörnyű nehezen esik felmászni.

S kinézvén magoknak országunkat megúnt tartományuk helyett kedves tanyául, már most pereputyostól fészket akarnak rakni kuriáink helyén.

Mit mondatok erre tős gyökeres magyarok! azért tették e apáink e földet önvérükkel termékeny, hogy azon holmi jött ment szemét nép arassa le a gazdag termést, hogy egy idegen bitang csoport telepedjék meg azon, s tölt hasát verve tapodja a honszerző ősök szent porait!

Egy néptöredék, melynek mi soha rosztat nem tettünk, sőt ha valamelyikünknek valaha eszébe jutott is csak békésen s jólakarólag viseltetünk irántok, mint minden eránt, ki még agyon nem ütött viseltetni szoktunk.

Melly rég idő óta szolgálai állapotba sülyesztve, legfőbb szabadságát csak abban helyezhette, hogy kérnie szabad volt, s constitutionalis chartáján az volt az első utósó pont, hogy a császár ha kihál kedveszerint akárcinek eltéstálhatja — s mellyett mi e rabszolgaságból az alkotmányosság csarnokába segítékn eljutni, martiusi dicsteljes napjainkban.

S ezen emberek köszönetül még ki akarnának verni ezer éves birtokunkból, imádott hazánkban mellyet az egész világ Magyarországnak nevez.

Jó morvák! Ugyan mi ész üthetett benneteket hogy csak így sine fine nekünk jöttek, s egy ásitással zsiros lakhelyet gondoltok szerezhetni.

Meg sem gondoltátok, hogy a ti mértéklete naturatok ezen kövér klímát ki nem állja, s a magyar ételektől actu cholera esik.

Miért magatokat egyenes halálba dönteni?

Vegyétek be e jó tanácsot, s térjete meg

jámbor rokonaitokhoz, kik könnyeket hullatnak hüllen távozástokon.

Mert ha jó szerivel el nem mentek — majd nem úgy találtak haza érni, mint elindultatok.

Mint a féle gypju fonó nép ismerhetitek az indigót, a mi a posztót kékre festi; tudjátok meg hogy ennek fábrikáját minden magyar ember oldalán viselé, s mütételét rajtatok igen hatalmasan foghatná gyakorolni.

Ha pedig ne talán tót sógoraitok hozott volna ide, an vigyétek őket el magatokkal mindenestől áldásunk kísérni fog s biztosítunk számotokra vándó escortot nem különben vámentés passzirozást a harminczadon.

Cserző Bencze.

Aszódon 1848 sept. 27. az az, hogy ez nap tettem póstára e levelet.

Barátom gazduram Szerkesztő!

Gondolkoztam. S gondolatom olly fellengős volt, mint a számáré, mikor Krisztus urunk ült rajta.

Vala pedig gondolatom méltán fellengős, mert eszemet a jövőndő képén ártatám; azon képén a jövőndőnek, melly karmazsin színben mosolyog az ember fiára, mint a cigány, ha vörös nadrágot kap.

Illyen az élet. . . .

Pegazus gyiki! . . . Ha felvetem két szememet Bécsnek városa felé.

Látok száz nép-képviselőt vágatni Buda felé.

Vágtat bús gyülekezet.

S vidd el ezt a levelet.

De elég ennyi a metricából; a mi pedig olly nehéz, hogy nem bírok vele tovább tactusra járni. S ez azt jelenti: jobb lesz a kenyér barikádoknak Budára. Aj war to bi bó hádam.

Nagy baj, ha mostani időben is pajkoskodik az ember esze tactusra amice!

Node ponamus, hogy hasonlatos az észnek országa valamely alföldi széles pusztához, mellyen az ész, mint valami szilaj csikó, hetvenkedik: már most lehet-e ezzel szép szeliden banni.

Nohát csak nyergelj talentum, a mint és a merre tetszik.

A profeszorok prűszkölnek.

Különösen Posonyban tudom van kinja a burnót piksisnek.

Majd el is felejtetem — a legbuzgóbb lutheranus professor néhai Bakacs Tamás hivatalába lép és a lutheranus papok mind cardinalisok lesznek.

Posonyban épül a vaticanum. Pápának Hurban Szamkót tesszük meg.

A protestans papok ezután négy lovas hintóba járnak, a pápisták pedig László szekeren.

Láttam egyszer egy embert, hosszú ránczos fekete lepedőben volt mindene, csak a feje látszott ki, az is egy vastag hasadékon.

Eszme társítás utján eszembe jutnak az egyptomi múmiák.

Csakugyan furcsa mundúrja volt annak a Luther Mártonnak, született Németországban.

Mit csinál a calvinista tiszteletes úr?

Hogy mit e?

Ó udvarán, mint valami öreg Melanchton tejes köcsögök között áll s beszél ép midőn bókommal a szavába vágok — az írósvajról s úgy megzavarodik, mintha az ágostai Marci mondáná neki, „szálj le Fulóp!“ pedig hát csak én mondom neki, hogy tiszteletes uram, supplicans vagyok. S denique ad notam Krisztusi barátság, következő dal zeneg fülembé: tessék átmenni a rectorhoz, amott vagyon lakása.

Látszik, hogy nem születtem megváltónak, mert éheztem és ennem nem adatok, szomjaztam és szomjazni hagyatok. . . pocsekaj! De rogo humillime, hogy állnak az actiák?

Azaz, hogy a katolikus pap urakkal?

Megházasodnak. Jól teszik. Minek is az kinos bibelődés. Nincs jobb mint az eredeti. Osztán mai háborus időben sokat kell pótolni. A laicusok annyira nem képesek.

Igaz, hogy is volt az az újfalusi cigány-nyal?

Hüm, zsuram! annyi vút ott a gilyóbis, mint a pelyva.

Nekünk csak három ágyunk volt, a Sz. tamásiknak meg húsz.

Huncsut a világ uram!

Hát az újfalusi jegyző mit csinált?

A matyko?

Ki tett az magáért!

Új-pesten lerészegedett. A korcsmában már mind lefeküdtek, csak ő melancholizált egy széken, még pedig megfeszített karokkal.

Ki az ur — kérdi a Kellner.

Én gróf Ráday vagyok — felel nagy phlegmával a jegyző.

Kergelő.

A nyitrai lázadás.

Szerkesztő!

Sietek önt, hazánkat egy ujonnan fenyegető veszedelemtől értesíteni, s kérem önt, értesitse hazánk lakóit is. —

Folyó hó 21kén sürgöny által értesítettünk Nyitra vármegye alsó s felső járása a veszedelemtől, s egyszersmind felszólított megyénk főispánja által a nemzetörség azonnali útnak indulásra, ezen tudósítás Nyitra város környékét áthatván, mintegy 60 főből álló nemzetörség, melly nagyobb részint értelmesebből állott, még az nap éjfélkor útnak indulván, másnap délre, azaz 22én Borira érkezett, a hol a járási tisztviselőséggel, s Verbó mezővárosában tanyázó Ceccopieri 8dik század kapitányával összejövén, az egészről értesítettünk: miként, Hurban, Stur, Hodzsa, s Borik evangelicus lelkészek, s mintegy 300 prágai, s bécsi tanulók vezérlete alatt a panszláv mozgalmak már három nap óta tartanak, főhelyük Brezova, mintegy 7000 lakos, általánosan testestül lelkestől panszlávok, s evangelicusok, az egész környék 6 [] mértföldnyire már hatalmukban van, részint rokonszeny, részint hatalom által.

Az egészet nem lehet felfogni, de az bizonyos, hogy hatalmasoktól pártoltatnak, mert pénzük elegendő, a legénységet 20 kr. naponként fizeti, több ezer Bécsből hozott új fegyverek, minden tisztnek nyakáról sárga-fekete zsinóron egy kétféjű sas lóg, többnyire mindnyájan servianus sapkákkal, Jellacsicsot egész az örültségig élteik, s mindent a császár nevében tesznek, ezt mindazonáltal nem hiszem, mert ez egy alávaló gyalázat lenne.

Zászlóik sárga-fekete s vörös-fehér, Mijava mezővárosában a bíró s a tanácsnál nem érzelt Hurban uram biztosított rokonszenyvet, Jellacsich frater példájára őket letette, s újat nevezett ki, rögtöni bíróságot, szinte a la Jellacsich, készült maga számára kinevezni, mindazonáltal ez nagyon kétértelmű, több efféle pámulagos beszédek után elhatározánk százados úrral egyetértve, a nagyobb erőt itt Borin bevárni, 23kán korán reggel a dobszóra ébredénk fel, azonnal a századosunkhoz sietünk, a ki a Ceccopieri százados levelét közölvén, az azonnali indulásra parancsát kiadá, mert hogy a lázadók a szakolczai járásba fognak átmenni, a hol Vojnics Valmoden őrnagy, s a szakolczai nemzetörség fogja őket bevárni, s ha le-

het visszahtajani, melly alkalommal Brezovánál a Ceccopieri 8dik század s mi a galgóczi 70 főből álló, s így öszvesen 130 nemzetör veendjük őket által, a vidék két magas hegyek sorozata közé szorított keskeny táj helység négy óra járásnyira egymástól, s minden 1000 lépésnyire egy ugynevezett szilvafákkal körülvett Kopanyicza ház, mi bátran mentünk, mert tudtuk, hogy előttünk megy a többször említett század, az útban fekvő egyes házak bezárva, három órai utazásunk után nagy famosusan töltött fegyver durranást hallunk, mi azt gondolván, hogy az olaszok már megkezdék a csatát, egész indignatioval sebesen léptünk, csak hamar egy dombocskára mentünk, a rónán több ezer fegyverek villogását pillantánk meg, azonnal ellenségeinkre ismertünk, egy szilvás mellé rendezett épen kapitányunk, midőn egy szörnyű, s mértföldnyire terjedő jaj úté meg füleinket, hátra tekintünk, s látjuk, több ezer fegyveres ember mozgását lefelé, s nem egyenesen hozzánk, hanem hátunk mögé, kapitányunk megérté akaratakat, visszavonulni akart, de mire az úthoz értünk, már a szűk országutacsok elállottak, kettő között kellett választani, előre, vagy hátra, mindég megviaskodni, hátulsó ellenségeinket ismertük, mert láttuk a hegyekről levonulni, eleibénk jövő ellenségeinket nem ismertük, megvallom, az olasz katonákról mitsem tudhatánk, gyanút gerjesztett bennünk, mert több lövést nem hallottunk, no de ez nem vétek, mert már szegény hazánkkal annyi történt, hogy már a poklokat is megdönthették volna, elhatározánk erővel út nyitni a visszavonulásra, a mint megindulánk, ezen gyáva gazemberek a szilvásokból, s jobbról balról, mintegy 15—20 lépésnyire lödöztek reánk.

Más utat nem választhatánk, mert ezen országut a hegyek közé van szorítva, bele vágatánk, mintegy veszező utczába, s szerencsésen fél órai lövöldözések között átrohantunk, részünkről 5 sebesített meg, részünkről 8 agyon lövetett s számtalan sebesített, ezen veszedelem retentő volt, mert ha csak egy kocsinkat feltartóztathatják, oda vesszünk mindnyáján, mi reájuk nem löttünk, egyedül azokra, a kik nagyon közel voltak, vagy kocsinkhoz jöttek, az volt a legnagyobb szerencsénk, hogy nem tudnak célba venni, nekünk pedig a legjobb tulajdon vadász fegyvereink voltak; vissza kellett vonulni egész Galgóczig, lehet mindögy 8000 fegyveresek, egy hét mulva talán 30000, ha nem gátoltatik, veszedelmesebb leend az alföldnél hazánkra. Ma már 2000 nyitramegyei nemzetöreink van itt, készültek a mennyire lehet, elegendő sebességgel menek, csak ágyukat az istenért, a katolikus tótság ellenünk készül, mert azt gondolja, hogy hit háború, csak fegyver legyen, erre tanított bennünket egy evangelicus derék hazánkfia, a ki azt mondá, egy mód van őket megsemmisíteni, t. i. vallási háborút csinálni belőle, az szerencse hazánkra, mert ha a tótság egyesül, akkor jó éjszakát édes hazám, a katolikus tót nép böszült, mert látja, hogy egytől egyig, kivéve a miveltebbeket, mind evangelikusok, falujikban már a szétszórt evangelikusokat maguk fogták be, s vigyáznak reájuk, mert a gazemberek csakugyan egyetértenek mindnyáján, Galgóczon a lázadóktól hat óra járásnyira három evangelikus lakik, a népség azonnal ellegta csupa gyanúból, s azután kisült, hogy leve-

lezésben állanak, én ugyan nem vagyok béavatva az evangelicus hitben, de vagy természet felelet igys a nép azt nem értve nem biztosíthatván hazánk céljait veszedelmessé válik, vagy természet fölötti rosz, s így csak a mivelteket képes az alávalóságtól visszatartani, mind a két esetben céliránytalan, engedjen meg ön, hogy nem válogatom szavaimat az szépirodalom előmozdítására, az idő rövidege miatt. Galgócz sept. 24 1848.

Balogh Soma,
nemzetör.

NB. Éppen most jött egy olasz zászlóalj minden parancs nélkül egyedül a főispányunk felelősége alatt, már tudjuk, hol van a 8-dik század, minthogy egy órával előre ment, összeütött, 20 közülök megsebesített kapitányostól együtt, lefegyvereztetett, ruhájukat elszedték, s magukra vették, őket pedig a városházánál bezárták, éljenek az olaszok még is angyalok ők, ha mindjárt ördög ruhába is vannak, Leopoldvári a commandans, magyar nevet nem adhatok neki, felszóllítottam azt mondotta, hogy nem lehet.

Torontál sept. 22.

Krisz ti Gott Marcius!

Megengedj barátom, hogy így szólítalak: 1-ör mert bár valósággal be nem irt, de szellemileg assentalodott tagja vagyok én is az egyenlőségi társulatnak. 2-or mert mi itt illy modorban találkozzunk egymással. 3-or hogy gyöngé nő létemre fogok lapodban tollat. Röviden csak azt akarom tudatni, hogy haladunk!! —

Tegnap délután 2 órakor ismét megszapordott egy pár ezer tiszta és bátor magyarral a földön futók és koldusok száma.

A végvidékről egy puska lövésnyire feküdt Ürményháza szerződvényes hely, a hozzánk eddig hűn maradt Sz. Mihály végvidéki helységgel határos falu. Nincs többé e tiszta és lelkes magyaraktól lakott hely, tegnap — mondom — körül belől 3000 rabló által — miután Sz. Mihályt Sz. Jánost bevették — megrohantattván fölégették és tökéletesen elpusztították.

Lerombolva e vidéknek eddigi védfala s a vadaknak félelmes ostora; hasonló sors éri még ma bizonyosan a szomszéd Zöldes, Ujfalu és Gedőfalva, mind tiszta magyaroktól lakott kertész helységeket is.

Ez utóbbi Karácsonyi Gedő szerződvényesei, kikből az említett gazdag ur — sokkal kevesebb költséggel, — mint a minő kárt szenvedend ő is most birtokában — olly bátor csapatot állíthatott volna fel, hogy nem csak e vidéknek, de még e hazának is hálás elismerését érdemelheté vala ki; — mert ő itt igazán, nem csak hirben, de valósággal egy második Loprestit játszhatandott. Azonban e már késő!!

Ürményháza megérdemli a történet egy pillantását. Mióta a ráczhorda dühöngni elkezdett mindenütt faldosott veszett dühében, Ürményháza azonban csak fogait vigyorította, de megkapni soha sem merészelt, mert e bátor nép pusztát oklét is kész vala tajtékoz torkukba dugni őket megfojtandó.

Ürményház lakosai valának azok, kik Sz. Mihály legelső megtámadásakor bátor vezér mellett készek valának azt is megvédeni, a rablókat

pedig pokol mélyéig kergetni. Ürményházi magyar volt az, ki a vitéz D. Orsai kapitány testét a szőlők közül kihozta, a rablókat bámolni felállított 2 század rukavinának és egy osztály dsidásnak, hogy legalább teste eltemetessék.

Ürményháza volt azon hely, mellynek lakosai az undok kanibalok dúlása óta, ritka napot vagy éjelt töltöttek úgy, hogy az erejüket tulságosan meg nem haladó rablókkal meg nem csatáztak volna, mégis, bár véreket majd minden küzdésen csorgatva, a ferebeket az ideig félelemben tartották. Éppen e félelemtől menekülni akarva rohanták meg őket e gazok.

És ezen hely maradt mégis erősítés nélkül!! — Pardon! de bizony volt két század torontáli nemzetör vasvillával, kaszával és néhány rosz puskával és félóránnyira hová a részben már leégetett Hajducicán vagy 800 szinte torontáli nemzetör a leirt módon adjustírozva, olly nemzetörök, kik még mindenütt, hol néhány Serviant megláttak lélektelen megfutamodtak. *)

Állj elő bizonyosságul Neuzina, Taras, Hajducicza, Ernesztháza, Ürményháza mind meg annyi dicső monumentumai a torontáli nemzetörök retenthetlen vitézségének.

Oh ti balga Servianok — miért fáradoztok magatok, egy pár jól betanított kétlábon járó agarat öltöztessetek fel veres sapkában a torontáli svab nemzetör — az oláhal együtt, mert ezekből áll legnagyobb rész, — el fog szaladni vitézül, és fegyverételhányva fogja lélekszakadva kiabálni „Oh Kott oh Kott i hab a Servian kszén,“ — és emlékezni fog mégis csaták hiréről, melyeken csatázott, ha t. i. haza érhet úgy, hogy a guta meg nem üti mint rá példa volt.

Ad vocem Hajducicza: mondják, hogy e napokban, az ott fekvő tábor főnökei a szomszéd végvidéki Hancsaiakkal naponra kétszer is parlamentiroztak, és ígérték egymásnak, hogy egymást nem bántják — és a mieink mint becsületes emberek szavoknak állottak is, mert az Ürményháziaknak sem mentek segítségül, nehogy adott szavok ellenére a ráczokat megsértsék.

Az estét pedig szépen bevárva Hajduciczáról is megszöktek, és így a ráczok adott szavának is ők tettek eleget, a mennyiben a ráczok őket csak ugyan nem bántották. Bizony szép az az ígérlet teljesítés! Talán a parola ezen nemét is Bécsből hozták az illirek, mert a mieinkről tudom, hogy ezen 3 mázsás táblabirói köpczös hitet a lelépelt magyar kormánytól tanulták.

Igy nyeleti le a magyarral könnyen hívősége mindig a fekete levest; — tanulj már valahára nemzetem, s nehigy annak ki 300 esztendő óta mindig ígér, de soha sem tesz, sőt téged tenni sem enged — értem az osztrák schwarzgelb politikát. —

Igy nyelték el a mi parlamentaireink is a fekete levest 20-kán alig mentek szélyel egymástól a parlamentairek, mindjárt elfogtak a ráczok 3 tótot kocsis lovastól együtt; azért 21-én ismét parlamentaireztak s ujra megígérték egymásnak, hogy egymást sem bántják, hollott már akkor ki indultak a roppant kocsik ráczokkal Hancsáról Ürményháza ellen, sőt csak nem az előörök mellett mentek el, hja de mikor egymásnak megígér-

*) Ezeket a nemzetörökön értem a megye határára kirendelt öröket.

ték, hogy egymást nem bántják! — vagy igaz biz a!!

Eleg a hozzá, hogy Őrményházát a ráczok elpucztították, onnan pedig a felórányira fekvő Zichifalvára mentek, szerencsére ha, ha, ha, itt feküdt egy század dsidás is. S mi történik uram? — a dsidások elibök mennek a ráczoknak kezét fognak — még tán pusztították is egymást — velők s a falut miután megadta magát — fényes győzelemmel beveszik, hja nem csoda, hisz egy urat szolgálják.

Szegényhaza! birod-e még a hálátlan és gaz moslékosokat hordozni öleden?

Ez időszerint most 4 ágyúval fel van ütve a rácztábor Zichifalván. — (Mondják, hogy a Servianok mindjárt kapát fogattak a dsidásokkal a kapitánynak pedig rettenetes parancs mellett meg volt hagyva óránként hány öl árokkal legyen készen. Még is derék fatyuk ezek a Servianok, szörnyen tudják utlizálni az embert.)

A l vocem parlamentároznai: vajjon nem tehetnének-e itt egy kis hasonlatosságot: p.o. a rácz Hácnsa lenne Schönbrunn, Hajdusicza a táborral Budapest, a tábor főnöke mint parlamentair Batthyányi, neki is mindig ígérnek Schönbrunnban ő meg elhiszi, pedig még ott van, midőn a másik kapun küldik az ágyukat ellenünk a Dráva mellé és a ráczoknak. Minthogy pedig az ágyuk még nem hallatszanak Budapesten, csak a Banátban, tehát azt hiszi, hogy állanak a szónak Schönbrunnban, míg nem egyszer csak azt veszi észre, hogy a Banát akarom mondani Őrményháza — elveszett.

Ad vocem ágyú, azt beszélük, hogy Jellacsich 50 ágyút és 11 ezer tökéletes jó fegyvereket küldött a ráczoknak, az ágyuk Belgrádon minden perczen készen állanak a hova kell, a fegyverek pedig Pancsován osztogattnak szélyel.

Ad vocem Pancsova: valami tábornok és Majerhoffer rettenetesen dolgoznak az ezredek alakításán és a vidék új telepítvényezésén, úgy mondják ők, hogy ezer pokol ellenére is övéknek kell lenni a Bánátnak és Bácskának, ők mondják!

Ad vocem mondják: azt is beszélük, hogy Nagulics a perlaszi táborfőnök Belgrádon volna bezárva, hol a nála talált 20 ezer forintról megvallotta, hogy azokat Kis Ernő fizette neki a tábor feladásáért. Ezt csak azért említjük meg, hogy lássuk minő alávaló ragalmakhoz fordul mentségére a pulya gyávaság. — Láttad-e már barátom Marcius az ördögöt aludva? — én nem! Bald habe ich vergessen Marcius! Lass Du den braven Jellacsich grüssen einen süszen Kusz dem lieben gewesenem Rebell. ah!! atyü

barátnöd

Zsófi.

Jellacsichtól elfogott levelek.

Sept 27. A képviselők mai ülésében Jellacsich két levele, egyik Latour bécsi hadügyministerhez, másik b. Kulmer Ferenczhez; egy harmadik pedig, mi szinte felvilágosítást vet az árulásra, Rodein őrnagy magánlevele szinte Latour bécsi hadministerhez, olvastatott fel. Az árulás ezen okleveleit néhány somogyi derék kanász ügyessége jutatta birtokunkba, kik Jellacsich katonáit megtámadván, az említett leveleket tőlük szerencsésen elvették.

I. Cs. kir. hadügyminister és tábornagy a M. Theresia katonai és több rendek vitézének, valós. b. t. tan. és kam. gr. Baillet Latour Tivadar urnak.

Főszálláshely: Kiliti, a Balatonnál sept. 23.

A minő hálátatos vagyok excellentiádnak kegyes gondoskodásáért, mellynélfogva a szükséges pénzmennyiséget kézbesíteni méltóztatott, épen olly alázatossággal vagyok kénytelen excellentiádat ismételve újabb mennyiségért megkérni. Jelenleg Austria közügyeiért munkálkodó seregeimmel Magyarországon vagyok; vérző sziv nélkül nem terhelhetem az egy részben ártatlan népet jobban, mint egy illy nevezetes sereg átvonulása által már terhelve van, de a szükséges pénz nélkül egy lépést sem tehetek tovább, mert valamint a népnek, úgy a katonaságnak hangulatát is meg kell tartanom, mit azonban pénz és élelmiszerek árának rögtöni és pontos megfizetése nélkül nem tehetek. A szükséges pénzmennyiséget jelenleg tudatnom lehetlen, mert ezt seregem naponkénti szaporodása és a slavoniai sereg eddigi meg nem érkezése miatt magam sem tudom.

Előleges számítás szerint azonban a tiszta ellátási szükség october havában legalább 200 ezer p.frt, a természetmennyekkel ellátás pedig 400,000 p.frt-ra, s így összesen 600,000 p.frt-ra rúghat, és én bátor vagyok excellentiádat alázatosan kérni, méltóztatásuk ezen összeget legalább a jövő hónap 1-ső napjáig rendelkezésem alá bocsátani, mivel Austria jó ügyéért megkezdett működésomnál a cs. kir. hadügyministerium segélyére számolhatok, és számolni jogosítva vagyok, s mivel excellentiád által nem hagyhatom el, különben ez, ezen ország, a sereg, az egész austriai monarchiára a legborzasztóbb következtetéseket vonhatná.

Mihelyt seregeim egyesülnek, nem mulasztanodom el a szükséges mennyiséget utólagosan tudatni.

Jellacsich s. k.

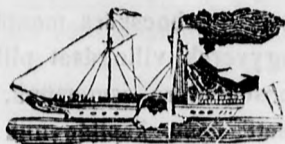
(Folytatása holnap.)

H I R D E T É S E K.

(3-3)

Egy Leány, ki magát jól érti.

Ki tanult minden féle finum varrásokban, ajánlkozik valami jó házhoz varrónénak vagy mellé szobalánynak is. Értekezni lehet a szerezsen uteza Fischer házban 1320. szám alatt a házmesternél.



Gözhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak

A dunagözhajótársaság
főügyvivősége.

Magyar kö-  zépp. vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik september
1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskodjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

| | |
|-----------------------------------|----------------------------|
| Pestről Szolnok felé személyvonat | reggeli 6 óra 30 percz. |
| „ „ Tehervonat délben | 11 órakor |
| „ „ személyvonat délut. | 1 1/2 óra. |
| Szolnokból Pestre. Tehervonat | reggeli 4 óra 15 percz. |
| „ „ Személyvonat | reggeli 6 óra 45 perczkor. |
| „ „ Személyvonat délután | 1 óra 45 perczkor. |
| Pestről Vác felé | reggel 7 órakor. |
| „ „ délután | 3 óra 30 percz. |
| Vácról Pest felé | reggel 8 óra 30 percz. |
| „ „ délután | 5 „ 45 „ |

A magyar középponti vasut
igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZAM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkeztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László, Országut, Kunewalder-ház.